

THE ESSENCE OF HOLINESS

BY: RAV YAAKOV WEINBERG ZT"l

About Rav Weinberg zt"l

HaRav Yaakov Weinberg, zt"l, (1923 – 1999) was the Rosh HaYeshiva of Yeshivas

Ner Yisrael in Baltimore, Maryland from 1987 until his petira in 1999. For many decades he was a force for Torah in the Jewish world. He was the ultimate Rebbi, transforming the hearts and minds of thousands of talmidim with his unfaltering adherence to the truth of Torah and the words of Chazal. With his incisive analysis and penetrating insight, he

developed generations of outstanding leaders. They follow his example in their understanding of Torah and in their responsibility for its transmission. His talmidim have been instrumental in creating communal organizations including shuls, schools and kiruv centers. Rav Weinberg was a sought-after advisor, involved in hundreds of private and public issues within the Jewish community. He often conducted the question and answer sessions at Torah Umesorah conventions where many benefited from his counsel. Rav Weinberg was married to Rebbetzin Shaina Chana Ruderman, the daughter of Rav Yaakov Yitzchok Ruderman, zt"l, the founder of Ner Yisrael. He was the older brother and mentor of Rav Noach Weinberg, zt"l, the founder of Aish HaTorah.

Dedicated by an anonymous donor l'zchus refuah shleima

דוד בן נחמה ויהודית בת רוזת עמו"ש

&

נחמה בת שרה לאה ורוזת בת מלכה עמו"ש

9 Adar 1, 5782 - February 10, 2022

Transcription and footnotes by Moishe Wax

Editorial assistance by Dr. Michael Ring

The following is an adaptation of a shiur that was delivered in Aish HaTorah in Jerusalem. Appreciation is due to Aaron Dayan of Aishaudio.com for authorizing the transcription and publication of this shiur.

The Rosh HaYeshiva had a distinctive and expressive style of speaking. The text has been edited extensively for readability, including the addition of subtitles. Where necessary, the usual grammatical rules have been relaxed to retain the force and flavor of the Rosh HaYeshiva's delivery.

Preface

I'm going to discuss the concept as well as the meaning of all Jewish holidays. All Jewish holidays will include those that are Biblical in origin, as well as those that are Rabbinic in origin. We use the term holiday not only for a holy day, but also for days of mourning and fasting. In other words, every day that has some special meaning or some special **מנהגים**, customs for that day, will be part of this series.

Such a series in Judaism obviously ought to, and should, begin with **שבת**. The Sabbath observance, its meaning, its significance, its purpose, whatever it is that we can bring out concerning this particular day, which is with us one seventh of the time every week.

It is peculiar and unique. Peculiar and unique in the sense that it is different than all other holidays, not only in terms of its frequency,¹ but in terms of the fact that it is the one day that does not require the people of Israel to establish it. It is established by G-d Himself. All other holidays depend to some extent on the way the people of Israel as a people establish it.² And we'll discuss how that takes place in the proper time.

We must preface any discussion of **שבת** or any of the other holidays with the concept of **קדושה** in general and **קדושת הזמן** in particular. This is a basic concept of all of Jewish life and existence and of Jewish history: the concept of **קדושה**, of sanctification, of holiness.

The Sanctification of Space, Time and Man

This concept of holiness we apply to three areas. The kabbalistic designation of these areas is **עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי עוֹלָם** stands for **שְׁנֵה נִשְׁמָה** being space, **שְׁנֵה** being time, **נִשְׁמָה** being Man. Man, space and time are the three fundamental concepts which require sanctification, are capable of sanctification, and are subject to sanctification.³

In the case of Man the sanctifications are self and also through G-d. G-d sanctifies the nation of Israel,⁴ a sanctification that anybody can enter by accepting the responsibilities as well as the prerogatives of this sanctification. Through conversion to Judaism, accepting the covenant with G-d, he enters this sanctification.⁵ But there is that sanctification which is automatic and not

-
1. זכור את יום השבת לקדשו. ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת לה' אלקיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך. כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בסו וינח ביום השביעי על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשוהו [יתרו, כ ח-יא].
 2. ע' ביצה דף יז א וע"ע גירסת הר"ף בברכות דף מט א ורבינו יונה שם ד"ה אמר...
 3. ...שלושה אבות ותולדותיהן ושבעה כוכבים [נ"א כובשין] וצבאותיהן ושנים עשר גבולי אלכסונין וראיה לדבר עדים נאמנין עולם שנה נפש חק שנים עשר [נ"א עשרה] ושבעה ושלושה ופקידן בתלי וגלגל ולב. שלושה אש ומים ורוח אש למעלה ומים למטה ורוח חק מכריע בינתים וסימן לדבר האש נושא את המים. מ"ם דוממת ש"ן שורקת אל"ף חוק מכריע בינתים... [ספר יצירה ו א].
 4. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל [שמות יט ו]. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל [שמות כב ל]. כי עם קדוש אתה לה' אלקיך בך בחר ה' אלקיך להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה [דברים יז ו]. לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה לה' אלקיך לא תבשל גדי בחלב אמו [דברים יד כא]. ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם [ויקרא כב לב]. יקימך ה' לו לעם קדוש כאשר נשבע לך כי תשמר את מצות ה' אלקיך והלכת בדרכיו [דברים כח ט].
 5. בשלושה דברים נכנסו ישראל לברית. במילה וטבילה וקרבן: מילה היתה במצרים שנאמר (שמות יב מח) "וכל ערל לא יאכל בו". מל אותם משה רבנו שכלם בטלו ברית מילה במצרים חוץ משבט לוי ועל זה נאמר (דברים לג ט) "ובריתך ינצרו": טבילה היתה במדבר קדם מתן תורה שנאמר (שמות יט ז) "וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם". וקרבן שנאמר (שמות כד ה) "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת", על ידי כל ישראל הקריבום: וכן לדורות כשירצה העכו"ם להכנס לברית ולהסתנוף תחת כנפי השכינה ויקבל עליו על תורה צריך מילה וטבילה והרצאת קרבן. ואם נקבה היא טבילה וקרבן שנאמר (במדבר טו טו) "ככס כגר". מה אתם במילה וטבילה והרצאת קרבן אף הגר לדורות במילה וטבילה והרצאת קרבן [רמב"ם הלכות איסורי ביאה, יג א-ד].

subject to being entered into, such as the **כהן גדול** and **כהן לוי**, **ישראל**. The steps are **נשמה**, of Man.⁶

In space you have sanctification. The land of Israel is sanctified. It has a **קדושה** that is beyond that of all other lands. Which means that it is a place in which we can reach out to G-d and get to know Him and understand Him to a degree that is not open to us in any other area of the world. Within the land of Israel there is the sanctification of Jerusalem, which is more sanctified than the rest of the land. Within Jerusalem the **הר הבית**. Within the **הר הבית**, that is the mount, the **בית המקדש**, the Temple itself. Within the Temple, you have the **קדושי קדשים**, the holy of holies, which is the most sanctified, the deepest of holies on earth, the one place where the contact with G-d is direct and immediate.⁷ As **יעקב** said, **שם ארובאות השמים**, it is the skylight up to the heavens itself.⁸

In time also you have sanctification. There is the **שבת** which is its own sanctification. There is sanctification that Man has a share in, those are the holidays. And within them, the most sanctified is **יום כיפור**. So within Man's sanctification, **יום כיפור** is the holiest of the holy days. Within G-d's, **שבת** is.

And of course, you see the coming together of the most sanctified of men, the **כהן גדול**, entering the most sanctified of space, **קדושי קדשים**, the holy of holies, on the most sanctified of days, on **יום כיפור**. On **יום כיפור** the **כהן גדול** enters into the holy of holies, and there, the togetherness of all three is the ultimate supplication for the deepest relationship with G-d that we hope to achieve.

It is this concept of sanctification that we first have to discuss, and then specifically what is meant by sanctification of time. Somehow, the sanctification of space is easier for us to understand. And that is because space, as we see it, it's discrete. This place is not that place. That place is not this place. This place remains constant. But in time, time is a passing thing. How does one sanctify time? And if you have it, it's gone. As you sanctify it, it disappears. It is never there. It is always passing. There is no now. There is only the psychological now. There is before and after, yesterday and tomorrow, past and future. There is no present. The present has disappeared into the past as it comes.⁹ What then does sanctification of time mean? That's why

6. עיינו ריש פרשת אמור ומפורשים שם לענין קדושת כהונה

7. עשר קדושות הן, ארץ ישראל מקדשת מכל הארצות. ומה היא קדשתה, שמביאים ממנה העמר והבכורים ושתי הלחם, מה שאין מביאים כן מכל הארצות: עירות המקפות חומה מקדשות ממנה, שמשלחים מתוכן את המצרעים, ומסבבין לתוכן מת עד שירצו. יצא, אין מחזירין אותן: לפנינו מן החומה מקדש מהם, שאוכלים שם קדשים קלים ומעשר שני. הר הבית מקדש ממנו, שאין זבים וזבות, נדות ויולדות נכנסים לשם. החיל מקדש ממנו, שאין גוים וטמא מת נכנסים לשם. עזרת נשים מקדשת ממנו, שאין טבול יום נכנס לשם, ואין חיבים עליה חטאת. עזרת ישראל מקדשת ממנה, שאין מחסר כפורים נכנס לשם, וחיבין עליה חטאת. עזרת הכהנים מקדשת ממנה, שאין ישראל נכנסים לשם אלא בשעת צרכיהם, לסמיכה לשחיטה ולתנופה: בין האולם ולמזבח מקדש ממנה, שאין בעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם. ההיכל מקדש ממנו, שאין נכנס לשם שלא רחוף ידיים ורגלים. קדש הקדשים מקדש מהם, שאין נכנס לשם אלא כהן גדול ביום הכפורים בשעת העבודה. אמר רבי יוסי, בחמשה דברים בין האולם ולמזבח שוה להיכל, שאין בעלי מומין, ופרועי ראש, ושתי יין, ושלא רחוף ידיים ורגלים נכנסים לשם, ופורשין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה [משנה כליו א ו-ט].

8. ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים [בראשית כח כז]. ויירא - על כן התיירא מאד מקדושת המקום, ואמר מה נורא המקום הזה, ומוזה ידע שהסולם רומז ג"כ למקום המקדש, כמ"ש חז"ל במד', והוא המקום שהראה ההוא טעיא לרבב"ח תא אחוי לך היכא דנשקי ארעא ורקיעא אהדדי שהוא המקדש שהוא הסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה...וע"כ אמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים ששם ישב אלקים על הארץ, ונגוד פתוח שער השמים שדרך שם יעלו התפלות והמע"ט לשמים להריק ברכת ה' [מלבי"ם שם].

9. ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את-הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה [בראשית כט ג]. וגללו - וגוללים, ותרגומו ומגנדרין, כל לשון הווה משתנה לדבר בלשון עתיד ובלשון עבר, לפי שכל דבר ההווה תמיד כבר היה ועתיד להיות [רש"י שם].

אז ישיר משה ובני ישראל את-השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר [שמות טו א].
...ואין לומר ולישב לשון הזה כאשר דברים הנכתבים בלשון עתיד והן מיד, כגון "ככה יעשה איוב" (איוב א), "ע"פ ה' יחנו" (במדבר ט'), "ויש אשר יהיה הענן" (שם), לפי שהן דבר ההווה תמיד ונופל בו בין לשון עתיד ובין לשון עבר, אבל זה שלא היה אלא לשעה, אינו יכול לישבו

the sanctification of time needs a particular introduction. So first, let's talk about sanctification in general.

The Concept of Kedusha in General

The concept of sanctification derives, of course, from the fact that the Creator, who is the source of all being and all existence, is transcendent. He is beyond all being that is created.

There is a frequent error made where people think of G-d as spiritual, not material. This is equally nonsensical as to regard Him as material. Spirituality is created. The angels are creatures. G-d has nothing in common with the angel any more than He has anything in common with material beings.¹⁰ Angels are not G-dly, divine. They don't share of His nature. They don't give you a concept of His nature. And therefore, He is no more רוחניות, He is no more spiritual than He is material. He transcends both. He is other than all created beings. He is the Creator. There is no greater otherness, there is no greater difference between things than the difference between Creator and created. All created beings share this in common that they are creatures of G-d. G-d shares nothing in common with anything because He is beyond and separate from all existence. There is only one Creator, only one undivided, not parts, unique in all aspects, Creator. Therefore, there is no greater difference that one can talk about or conceive of than the difference between G-d and the creature. So we and the angels are close to each other, we're both creatures. G-d is equidistant from both of us.¹¹

Nevertheless, there are hierarchies in the sense that the material existence makes it more difficult to conceive of G-d than a spiritual existence finds it. An angel has less to disturb its contemplation of G-d Himself than Man because the material has a deadening effect. It closes concepts, it limits. And we cannot reach out and think what it means, for instance, not to have a body, not to be material.¹²

בלשון הזה [רש"י שם].

10. כי ה' אלקיכם הוא אלקי האלקים ואדני האדנים הא-ל הגדל הגבר והנורא אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד [דברים י יז]. אלקי האלקים ואדוני האדונים. פירוש אלקי המלאכים הנקראים אלקים דכתיב (איוב א') ויבואו בני האלקים, ואדוני האדונים הם שליטי עולם התחתון על דרך אומרו (בדאשית מ"ב) דבר האיש אדוני הארץ... [אור החיים שם].

11. ואל מי תדמיון א-ל ומה דמות תערכו לו [ישעיה מ יח]. מאין כמוך ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה [ירמיה י ו]. אין כמוך באלקים אדני ואין כמעשך [תהלים פו ח].

יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון. והוא ממציא כל נמצא. וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמתת המצאו: ואם יעלה על הדעת שהוא אינו מצוי אין דבר אחר יכול להמצאות: ואם יעלה על הדעת שאין כל הנמצאים מלבדו מצויים הוא לבדו יהיה מצוי. ולא יבטל הוא לבטולם. שכל הנמצאים צריכין לו והוא ברוך הוא אינו צריך להם ולא לאחד מהם. לפיכך אין אמתתו כאמתת אחד מהם: הוא שהנביא אומר (ירמיה י י) "וה' אלקים אמת". הוא לבדו האמת ואין לאחר אמת כאמתתו. והוא שהתורה אומרת (דברים ד לה) "אין עוד מלבדו". כלומר אין שם מצוי אמת מלבדו כמותו: המצוי הזה הוא אלקי העולם אדון כל הארץ. והוא המנהיג הגלגל בכח שאין לו קץ ותכלית. בכח שאין לו הפסק. שהגלגל סובב תמיד ואי אפשר שיסב בלא מסבב. והוא ברוך הוא המסבב אותו בלא יד ובלא גוף. וידיעת דבר זה מצות עשה שנאמר (שמות כ ב) "אנכי ה' אלקיך". וכל המעלה על דעתו שיש שם אלו-ה אחר חוץ מזה עובר בלא תעשה שנאמר (שמות כ ג) "לא יהיה לך אלקים אחרים על פני". וכופר בעקר שזהו העקר הגדול שהכל תלוי בו: אלו-ה זה אחד הוא ואינו שנים ולא יתר על שנים. אלא אחד. שאין כיחודו אחד מן האחדים הנמצאים בעולם. לא אחד כמין שהוא כולל אחדים הרבה. ולא אחד כגוף שהוא נחלק למחלקות ולקצוות. אלא יחוד שאין יחוד אחר כמותו בעולם. אלו היו אלהות הרבה היו גופין וגויות. מפני שאין הנמנים השוין במציאותן נפרדין זה מזה אלא במארגעין שיארגעו בגופות והגויות. ואלו היה היוצר גוף וגויה היה לו קץ ותכלית שאי אפשר להיות גוף שאין לו קץ. וכל שיש לגופו קץ ותכלית יש לכתו קץ וסוף. ואלקינו ברוך שמו הואיל וכחו אין לו קץ ואינו פוסק שהרי הגלגל סובב תמיד. אין כחו כח גוף. והואיל ואינו גוף לא יארגעו לו מארעות הגופות כדי שיהא נחלק ונפרד מאחר. לפיכך אי אפשר שיהיה אלא אחד. וידיעת דבר זה מצות עשה שנאמר (דברים ו ד) "ה' אלקינו ה' אחד" [רמב"ם הלכות יסודי התורה א א-ז].

12. הוא היה אומר... ולא עם הארץ חסיד... [אבות ב ה]. ולא עם הארץ חסיד. כי האדם שיש בו החכמה, מצד כי גופו מחובר לשכל, הנה יש בו זכות החומר. כי אין ספק כי לא ישוה גוף האדם וגוף הבהמה; כי גוף הבהמה מפני שאין גוף שלה קרוב אל השכל, היא בעלת חומר עב וגס לגמרי. אבל גוף האדם, מפני שהאדם הוא בעל שכל, חומר שלו דק וזך. וכאשר הוא בעל חכמה לגמרי, או הוא מסולק מן עבות החמרי לגמרי. ומפני זה אפשר שימצא בו החסידות, שהוא איש טוב עושה חסידות עם הכל. והיפך זה 'אין עם הארץ חסיד', שהוא רחוק מן הטוב, כי הוא בעל חומר גס, ואיך יהיה בו החסידות. כי החסידות מצד אשר הוא אדם טוב, והטוב ימצא כאשר הוא מסולק [מן] עבות החמרי, עד

And it is this difficulty that has brought so very many otherwise brilliant, well-thinking people to deny that anything but material exists, even though they must recognize there must be something other than material in order to have a beginning. That sub-nuclear particle does not have the same type of existence as material things. But nevertheless, anything which they cannot deal with in their laboratories they don't want to accept as existing.

But we as Jews know through a **מסורה**, as well of course, as the force really of correct thinking, that there is an order of existence that does not have the limitations that material beings have. These limitations are specifically, of course, in space. The spiritual order is limited in time, but not in space. The material order is limited both in time and in space. G-d, of course, is beyond time as well as beyond space, or out of time and out of space. The concept of space and time don't apply to Him in any way at all. He precedes, follows, and is other than time and space because time and space are both created by Him. And whatever concept we have of space and time, whatever they are, they only come into existence as an act of G-d's will. They do not exist independently of G-d's will, and therefore, are not possible to be limitations of G-d Himself. They are creatures of G-d. G-d is outside of space and time. Time and space don't relate to Him in any way.¹³ But spiritual things are not within space. They don't occupy space. You can't talk about where the soul is. Is it in the heart? Is it in the brain? It's nowhere. It doesn't take up space. The problem of how it [i.e. the soul] relates to material things is a real problem that has to be dealt with. But the fact is that it does not occupy space. And this itself means that it has fewer limitations than the material, which is limited not only in time, but also in space as well. And because of this limitation we are less able to reach out in our concepts of G-d, of creation, of spirituality than is the spiritual being, such as an angel. But we must always recall that G-d is not spiritual any more than he is material. He is "other."

So once you have this recognition there is a question of relating to Him. The more limited you are, the further away from Him you become. In this sense, the material being does not relate to G-d as fully as a spiritual being can.

שהוא קרוב אל השכל, ואז נמצא בו הטוב. וזה שהוא עם הארץ והוא בעל חומר, איך יהיה חסיד לעשות לפניו משורת הדין. כי זה הוא מצד הטוב בלבד, אשר הטוב אינו נמצא בחומר, כמו שבארנו זה למעלה. ולפיכך אמר מי שאין בו השכל, שהיא התורה, אין בו יראת שמים, מצד שהוא חסר השכל, שהיא התורה, שעל ידי השכל יש בו יראת שמים. ואם אין בו השכל, אין כאן יראה, כמו שאמרו (להלן פ"ג מי"ז) 'אם אין חכמה אין יראה'. ומצד שאין אל האדם מעלת השכל הוא בעל חומר גס, לכך אינו חסיד לעשות הטוב שהוא לפניו משורת הדין, רק מצד הפשיטות מן החומר, וכל אשר הוא נוטה אל החמרי יותר, אין בו טוב. ודבר זה תמצא מבואר, כי כל הדברים אשר הם נבדלים מן החומר נקראים טוב. כי התורה בעצמה תקרא 'טוב', כדכתיב (משלי ד, ב) 'כי לקח טוב נתתי לכם תורתני אל תעזבו'. ובמנחות (נג): אמרו; יבא טוב, ויקבל טוב, מטוב, לטובים, כדאיתא התם. וביאור דבר זה, כי ראוי היה משה לקבלת התורה, שנקרא משה 'טוב' (שמות ב, ב). ומה שנקרא משה 'טוב', מפני שהוא 'איש האלקים' (דברים לג, א), והיה כמו מלאך, ונבדל מן החומר, שהוא רע. ולפיכך ראוי היה לקבל התורה, שהוא השכל האלקי, נבדל לגמרי מכל גשם, לכך נקראת 'טוב'. ונתנה לישראל, כי ישראל נקראים 'אדם', כדכתיב (יחזקאל לד, לא) 'אדם אתם'. כי לפי שאינם בעלי עבות החומר, ולכך נקראים 'אדם', שהאדם כמו שאמרנו למעלה אין לו חומר הבהמה. כך הם ישראל, שהם עוד יותר נבדלים מן החומר, לכך ראויים שיקראו 'אדם' בשביל זה. ולפיכך כל אלו ראויים שיקראו 'טוב' בשביל שהם נבדלים מן עבות החומר, שתראה מזה כי הטוב הוא שייך בדבר הנבדל מן החומר. וזה שאמר 'ואין עם הארץ חסיד', כי אין החסידות בכל מקום רק מדת טוב, שמדה זאת לא שייך בעם הארץ שהוא בעל חומר גס, ואין לו זכות החומר, רק גסות ועבות החומר. ומפני כך אינו חסיד לעשות לפניו משורת הדין, כי החסידות הוא מצד הפשיטות והזכות, שהוא נבדל מן עבות החמרי... [דרך חיים שם].

13. שמע אלי יעקב וישראל מקראי אני הוא אני ראשון אף אני אחרון [ישעיה מח יב]. אני הוא - בזמן עומד: אני ראשון - בזמן שעבר - אני אחרון - בזמן עתיד [רד"ק שם]. ויפגע במקום (בראשית כח, יא), רב הונא בשם רבי אמי אמר מפני מה מכנין שמו של הקדוש ברוך הוא וקוראין אותו מקום, שהוא מקומו של עולם ואין עולמו מקומו, מן מה דכתיב (שמות לג, כא): הנה מקום אתי, הוי הקדוש ברוך הוא מקומו של עולם ואין עולמו מקומו. אמר רבי יצחק כתיב (דברים לג, כז): מענה אלקי קדם, אין אנו יודעים אם הקדוש ברוך הוא מעונו של עולמו ואם עולמו מעונו, מן מה דכתיב (תהלים צ, א): ה' מעון אתה, הוי הקדוש ברוך הוא מעונו של עולמו ואין עולמו מעונו. אמר רבי אבא בר יודן לגבור שהוא רוכב על הסוס וכליו משפעים אילך ואילך, הסוס טפלה לרוכב ואין הרוכב טפלה לסוס, שנאמר (חבקוק ג, ח): כי תרכב על סוסים [בראשית רבה סח ט].

Kedusha in Man

The human being is unique in G-d's creation. It is the only creature who combines within his being both spirit and matter. He is both spiritual and material. He has a soul which is spiritual in origin and he has a body which is material in origin.¹⁴

In this respect it may be of importance to point out that our material being we share with the animals, it's the same kind of material. As the Torah puts it, the body is made **עפר מן האדמה**. It is made of the same material as the earth itself, and therefore, it is completely material. But when it comes to the spiritual aspect of Man, it is not formed of spiritual stuff so to speak such as the angels are, because it required a separate and distinct creation.¹⁵

It's not for now, but there are in fact four creations, two material and two spiritual.¹⁶ Two spiritual, one is the stuff of which all spiritual existence derives other than the human soul.¹⁷ The human soul is the other spiritual creation.¹⁸ Material creation, all material creation including the body of Man, are one.¹⁹ The second is the **תאננים הגדולים**, which is a separate material creation, and that is for the use in the world to come. It's a different kind of matter. It is the **לוייתן** which will have a relationship to Man when Man's fundamental character has changed, which is after **תחיית המתים**, resurrection of the dead. And it is at that time, when obviously the entire nature of Man will change, that he will be making use of this second type, the other type of material creation.²⁰

But the soul of Man is unique in creation. And Man as a whole is unique, not only because he has a unique soul, but because he is unique in having a soul and material body merged to form the human personality.

Now you have to understand that.

The human personality is not a soul *entrapped* in a body. It is a soul *merged* with a body. It is the soul and the body in their togetherness that can function as a human being.²¹ The soul not in a

-
14. ששה דברים נאמרו בבני אדם שלשה כמלאכי השרת שלשה כבהמה שלשה כמלאכי השרת יש להם דעת כמלאכי השרת ומהלכין בקומה וקופה כמלאכי השרת ומספרים בלשון הקדש כמלאכי השרת שלשה כבהמה אוכלין ושותין כבהמה ופרין ורביץ כבהמה ומוציאין רעי כבהמה [חגיגה דף טז א].
 15. ויצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה [בראשית ב ז]. ויפח באפיו. עשאו מן התחתונים ומן העליונים, גוף מן התחתונים ונשמה מן העליונים... [רש"י שם]. ויפח באפיו נשמת חיים- ירמוז לנו הכתוב הזה מעלת הנפש יסודה וסודה כי הזכיר בה שם מלא ואמר כי הוא נפח באפיו נשמת חיים להודיע כי לא באה בו מן היסודות כאשר רמז בנפש התנועה (לעיל א כ) גם לא בהשתלשלות מן השכלים הנבדלים אבל היא רוח השם הגדול מפיו דעת ותבונה כי הנופח באפי אחר מנשמתו יתן בו... [רמב"ן שם].
 16. כי כה אמר ה' בורא השמים הוא האלקים יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה לשבת יצרה אני ה' ואין עוד [ישעיה מה יח]... וידוע ההבדל בין בריאה יצירה עשיה, בריאה היא ראשית הבריאה יש מאין, ויצירה היא תיקון הצורה המתדבקת, ועשיה הוא גמר צורתו וכונן הוא הגמר האחרון... [מלבי"ם שם].
 17. [א] בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ [בראשית א א].
 18. [ב] ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ [בראשית א כו]. ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם [בראשית א כז]. ויצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה [בראשית ב ז].
 19. [ג] בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ [בראשית א א]. ויצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה [בראשית ב ז].
 20. [ד] ויברא אלקים את התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף למינהו וירא אלקים כי טוב [בראשית א כא]. התנינים- דגים גדולים שבים, ובדברי אגדה הוא לוייתן ובן זוגו שבראם זכר ונקבה והרג את הנקבה ומלחה לצדיקים לעתיד לבא, שאם יפרו וירבו לא יתקים העולם בפניהם [רש"י שם].
 21. אמר ליה אנטונינוס לרבי גוף ונשמה יכולין לפטור עצמן מן הדין כיצד גוף אומר נשמה חטאת שמיים שפירשה ממני הריני מוטל כאבן דומם בקבר ונשמה אומרת גוף חטא שמיים שפירשתי ממנו הריני פורחת באויר כצפור אמר ליה אמשול לך משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו פרדס נאה והיה בו בכורות נאות והושיב בו שני שומרים אחד חיגר ואחד סומא אמר לו חיגר לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס בא והרכיבני ונביאם לאכלם רכב חיגר על גבי סומא והביאום ואכלום לימים בא בעל פרדס אמר להן בכורות נאות היכן הן אמר לו

body cannot function as a human being. He has no freedom. He has no influence. He has no power. Whereas within the body, the human being has power because he is free. He is free means that he is creative, that he can initiate. He can bring into existence that which without his will will not exist. Freedom means that he is a source of energy within himself, which is, of course, the wonder, the incredible miracle of freedom and the reason that freedom would be denied.²² Because the question always arises, where does he get that new thing from? From whence does it derive? The answer is it derives from itself. It's a new creation. It's a coming into existence as an act without a base which causes it. You can never say "why did he choose to do something?" If you have a *why* he chose he did not choose. You have to understand that. If there was a *why* he chose he was caused to do. And if he was caused to do it he didn't choose to do it. The meaning of choosing is there is no cause. So you can't say what made him do it. Nothing did. It was a free choice deriving in and of itself. It's a new, uncaused decision. An act of will which is a creative act. I hope you're following this.

This uniqueness of Man is what enables him to transcend the limitations of his position in space and time. And in transcending these limitations he can reach out, to reach above to the spiritual level. To deal with it. To comprehend it. To interact with it. And even beyond the spiritual level, to reach out to the Source of being itself, and relate and deal directly with G-d. This is **קדושה**. The transcending of my physical limitations, meaning space. The transcending of my time limitation, which is time. The being able to reach up and to relate to that which is above time and space, to G-d Himself. And in a sense to liberate myself from the confines of both time and space. To be able to contact, live with, and comprehend eternity. All these are transcending steps which are steps in **קדושה**, sanctification.

The goal, the ideal of the Jew is that his very body be sanctified. That his material reaches above its limitations and shares in a relationship with the transcendent G-d, with spirituality. And it is in this sense that the **שבת** will prove to be the most important of all the vehicles that we have at our command to make use of for these purposes which we will describe, G-d willing.²³

Therefore, **קדושה** is this reaching above. And you can see how many steps it can have. From the base material with none, to limitations put on ourselves to properly direct the use of the body

חיגר כלום יש לי רגלים להלך בהן אמר לו סומא כלום יש לי עינים לראות מה עשה הרכיב חיגר על גבי סומא ודן אותם כאחד אף הקב"ה מביא נשמה וזורקה בגוף ודן אותם כאחד שנאמר (תהלים נ, ד) "יקרא אל השמים מעל ואל הארץ לדין עמו" יקרא אל השמים מעל זו נשמה ואל הארץ לדין עמו זה הגוף [סנהדרין צא ב].

"...I think we gave this example before when we were describing the *neshamah* and the *guf*. And we said that a simile would be a chassis and an engine. A chassis without the engine, very little meaning. The engine without the chassis, very little meaning. You put the two together and you've got a car. But they are not just cooperating. They have formed a new type of existent. It's the car. A car is not a chassis and an engine. A car is the combination, their togetherness of the chassis and the engine. It is a new product..." [Excerpt from the Rosh HaYeshiva's drasha recorded as *Bereishis: The Garden of Eden* #2]. See Artscroll note 34 to Chagiga 12 a] Editors' interpretation: that some may deny the idea of bechira, of free-will. ²²

²³...ובכל מקום במה שנוכר פעם ראשונה בתורה שם הוא שורש הדבר כמו שנאמר (בבא קמא דף נה.) באות ט' שמורה על טובה... [פרי צדיק ראש חודש תמוז א]. ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות [בראשית ב ג]. ואחר שהשבת הוא שורש לכל קדושות נאמר שמה שצותה תורה "קדושים תהיו כי קדוש אני" הוא שנתקדש ונמשך עלינו בכל יום ויום מאור קדושת שבת אם נקדש עצמינו מעשיית מלאכה וטהרת המחשבות ושאר פרטים שיתבארו בקדושת שבת... [ראשית חכמה שער הקדושה פרק ב]. ועיין מכתב מאליהו, חלק ב עמו' יד

which is already a **קדושה**, a sanctification,²⁴ up to higher and higher forms of sanctification.²⁵ This is the concept of sanctification which is basic to human life, and certainly basic to Jewish life.

Angels have **קדושה**.²⁶ **מלאכי הקדושים**, Angels, however, are sanctified already in that they are not limited by the limitations of Man. The **מלאך** belongs to a higher realm. Man is greater because he has that higher realm in him in a higher form.²⁷

The question is how G-d who is transcendent relates to a material man.

The statement that it's so is what we say in **קדושה**, in the prayer of sanctification. We say **קדוש קדוש קדוש** - transcendent, beyond transcendence, beyond transcendence, ultimately transcendent. Meaning, beyond all limitation, above all, unrelated to anything that was created. **ומלא כל הארץ כבודו**, nevertheless all the earth, even the most basic material, is filled with His glory. Which means that we're making a statement that in spite of the fact of His total otherness, He relates to His creatures directly.²⁸

The problem of how this takes place is the specific subject matter of the kabbalah. That's what the kabbalah deals with. The **עשר ספירות** that you hear of in the kabbalah, the ten **ספירות**, I don't know what the proper English translation would be, are the vehicles by which this relationship takes place. And they are in **הדרגה**, they are in steps.²⁹ And these are steps of sanctification. These are steps by which we go up and deepen, widen, and broaden the relationship.³⁰

24. וידבר ה' אל משה לאמר: דבר אל כל עדת בני ישראל ואלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם [ויקרא יט א-ב]. קדושים תהיו - הוּ פרושים מן העריות ומן העבירה שכל מקום שאתה מוצא גדר ערה אתה מוצא קדושה לשון רש"י אבל בתורת כהנים (פרשה א ב) ראיתי סתם פרושים תהיו וכן שנו שם (שמיני פרק יב ג) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני כשם שאני קדוש כך אתם תהיו קדושים כשם שאני פרוש כך אתם תהיו פרושים ולפי דעתי אין הפרישות הזו לפרוש מן העריות כדברי הרב אבל הפרישות היא המוכרת בכל מקום בתלמוד שבעליה נקראים פרושים והענין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין א"כ ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזמת אשתו או נשיו הרבות ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו וידבר כרצונו בכל הנבלות שלא הוזכר איסור זה בתורה והנה יהיה נבל ברשות התורה לפיכך בא הכתוב אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות ימעט במשגל כענין שאמרו (ברכות כב) שלא יהיו תלמידי חכמים מצויין אצל נשותיהן כתרנגולין ולא ישמש אלא כפי הצריך בקיום המצוה ממנו ויקדש עצמו מן היין במיעוטו כמו שקרא הכתוב (במדבר ו ה) הנויר קדוש ויזכור הרעות הנוכרות ממנו בתורה (בראשית ט כא) בנח ובלוט וכן יפריש עצמו מן הטומאה אע"פ שלא הוזהרנו ממנה בתורה כמו שהזכירו (חגיגה יח) בגדי עם הארץ מדרס לפרושים וכמו שנקרא הנויר קדוש (במדבר ו ח) בשמרו מטומאת המת גם כן וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל ברבי האכילה הגסה ומן הדבור הנמאס כענין שהזכיר הכתוב (ישעיהו ט טז) וכל פה דובר נבלה ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות כמה שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו באלו ובכיוצא בהן באה המצוה הזאת הכללית אחרי שפרט כל העבירות שהן אסורות לגמרי עד שיכנס בכלל זאת הצוואה הנקיות בידי וגופו כמו שאמרו (ברכות נג) והתקדשתם אלו מים ראשוניים והייתם קדושים אלו מים אחרונים כי קדוש זה שמן ערב כי אע"פ שאלו מצות מדבריהם עיקר הכתוב בכיוצא בזה יזהיר שנהיה נקיים וטהורים ופרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים וזה דרך התורה לפרוט ולכלול בכיוצא בזה כי אחרי אזהרת פירטי הדינין בכל משא ומתן שבין בני אדם לא תגנוב ולא תגזול ולא תונו ושאר האזהרות אמר בכלל ועשית הישר והטוב (דברים ו יח) שיכניס בעשה הישר וההשויה וכל לפני משורת הדין לרצון חבריו כאשר אפרש (שם) בהגיעי למקומו ברצון הקב"ה וכן בענין השבת אסר המלאכות בלאו והטרחים בעשה כללי שנאמר תשבות ועוד אפרש זה (להלן כג כד) בע"ה [רמב"ן שם].

25. עיין מסילת ישרים בבאר מידת הקדושה, פרק כו

26. רבון כל העולמים אדון כל הנשמות אדון השלום... וברוכים הם **מלאכי הקדושים** והטהורים שעשים רצונך... [תפילת רבון כל העולמים בליל שבת].

בגורת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא עד דברת די ינדעון חייא די שליט (עליא) [עלאה] במלכות (אנושא) [אנושא] ולמן די יצבא יתננה ושפל אנשים יקים (עליה) [עלה] [דניאל ד יד].

27. עיין מהר"ל בנתיב עולם נתיב הפרישות א ג-ד וע"ע נפש החיים שער א י-א

28. וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו [ישעיהו ו ג]. ...קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו, רוצה לומר שכל אחד מהם היה אומר שהא-ל יתברך הוא קדוש קדוש קדוש, וענין המאמר הזה שהוא נבדל בעצם ומציאות מטבע העולם השפל, ושהוא גם כן נבדל מטבע הגרמים השמימיים, ונבדל גם כן מטבע שאר השכלים, ועם היות שהוא נבדל ברוממות ומעלה מכל העולמות השלשה וטבעי הנמצאות כולם, אל יחשבו שמפני רוממות מעלתו לא ישגיח בעניני השפלים, אינו כן כי מלא כל הארץ כבודו, והוא על דרך אומרו (תהלים נו, ו) רומה על השמים אלקים על כל הארץ כבודך... [אברבנאל שם].

29. See Artscroll note 34 to Chagiga 12a.

30. עיין פרדס רימונים שער ד ושער ח יב

So this is G-d's greatest of all gifts, that He relates.

The question of how a G-d who is transcendent relates to a material Man is a problem that people speak of. It is a problem that you must recognize is somewhat artificial. And let me point out to you why I say this.

The most intimate relationship is that of a creature to its Creator. The man who creates a symphony, that's his. The man who creates a work of art, whether it be a sculpture or painted picture, that's the deepest and most intimate of relationships, isn't it? How can you call me not relating? I made it. It is the fruits of my thoughts, understandings, insights, and the skills which I possess. All of me is in there.

G-d created material beings. That's the most intimate relationship you can want. We are His creatures. He formed us. He shaped us. He made us. So by the very existence of material things you know that a relationship exists. You can't ask how it can. It does! It's a fact. We're here. And our very being here means that we are related to G-d, at least in the sense that He made us.³¹ But actually in a much greater sense, in the sense that he is *continually* making us. We are not made once and then exist. He is constantly giving existence, renewing it. Each moment is a moment being granted existence from G-d. Which again, how can you get more intimate in a relationship?³²

Therefore, we're speaking of raising the relationship to a higher level. A level that is more aware. A level that can feel the reality of G-d's intimacy in a deeper note. And that's where **קדושה** comes in. The fact of existence is a **קדושה** in of itself. What greater [**קדושה** is there] than that G-d is continually bringing us into existence? We are the works of His hands. If you're the works of G-d's hands that's an intimacy, **כביכול** of course, when you speak of G-d's hands. But **קדושה** is in terms of closeness. In terms of directness. With fewer steps in between. And so all of life is to achieve this. That's what it's all about. To get to this deeper, more intense, more actually felt, recognized, understood relationship with G-d. All of which are steps in **קדושה**, in sanctification.

That's **קדושה** in general.

Kedusha in Time

When we speak of sanctification in time we are, of course, making an additional statement. The statement that we are making is that time does have an existence. It is not a passing thing. It is existent. If time is to be understood as that which enables before and after, or to put it more vigorously, to enable change, then time is the mark of change. It is change that tells us time. Without change, time does not pass. The concept of time is dependent on the concept of change. We do not perceive time other than through change. That's why if you're locked up in a cellar in total darkness where you're unable to see and know anything you lose all sense of time even though you are sensible to change.

I count my pulse. One follows another. Follows another is a change. There was one and then this is a different one. It's not the same pulse. Not the same movement. Before I moved, after I

31... והשני כי הבורא יתעלה לא יעלמו ממנו אפני תועלת האדם והדין נותן זה מפני שהוא אחד ממעשיו ואין מי שיודע באפני תקנות העשוי והפסדו ובפגעים המשיגים אותו ובאפני מחלתו וארוכותו יותר מעושהו... [חובות הלבבות שער הבטחון פרק ג].

32... ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית... [תפילת יוצר אור]. וע' בית הלוי על התורה, בראשית פרק ב. וע"ע אדרת אליהו לבראשית ב

moved. Before pulse number one, after pulse number one. Pulse number two. There is change. And it is this sense of change, of different pulses that gives us our concept of time. Without change, you have no concept of time.

It is this fact of time that enables an Einstein to posit that time is different in different situations. When you're traveling at the speed of light you're changing time, not only speed. Because then you perceive time as being a measure of change, and time is that which you measure by change, and that will be his definition of time. And it is the unique genius of an Einstein that he was able to give this definition of time and open up because of that, his ability to posit so many things that become his theory of relativity. It is this definition of time that he gave that opened the door to the rest of what he posits. We've measured by now, if you probably know, that we've seen that when you get speed, time does slow down. A clock on earth gives you a different time than a clock in a plane traveling in stratosphere around the earth. We've reached a point where we can measure time so accurately that the billionth of a second difference can actually show up. And it has shown up. So in experimental form Einstein has been proven correct. It all came because he made a specific definition of time.

Yet, if we are to speak of the sanctification of time we're going to have to have a different definition of time. Because time as a measure of change can't be sanctified. And to us, from the very beginning, the first concept in the **חומש** is the concept of time, **ויהי ערב ויהי בקר יום אחד**. We are told now, clearly, succinctly but explicitly, that there is a unit called the day. And there is one day and there are two days and there are three days. That means that a day is a unit. There is something that a day, in terms of a day, does, accomplishes and makes. The passage, **ויהי ערב ויהי בקר**, the coming of an evening and a night, and of a morning and a day, the shift of light and darkness creates days. And days as such are significant and meaningful. It isn't just a convenient way of describing changes. A day is a reality. And Man is ruled by days.

We know, of course, that physically this is true. There are night-oriented creatures, nocturnal animals, and there are daytime lovers. They don't function well in the other. Human beings don't function as well at night as they do during the day, even if you rest them. It's not just a matter of rest. It's that their whole rhythm is bound by day and night. A day is a unit.³³

But the Torah tells us more. Years are a unit. There is a unit of a year. A year is not simply a measurement of the time that it takes the earth to go around the sun and to come back to the place of its origin. It is a unit. It is a reality that creates a rhythm within human life, and that has a meaning. Therefore, the same date in another year partakes of a characteristic that it had last year and that it will have next year. Dates have characteristics. And the first day of **תשרי** is the first day of **תשרי** and therefore, on the first day of **תשרי** you can expect certain relationships with G-d to return, to come about again. It is a cycle. It isn't just a measure of passing time.³⁴

Once you recognize this, then, of course, we can now speak meaningfully of the sanctification of time. Because time has its own reality. It's not just a passing and a measure of change. There is a

33. אמר רב יהודה: לא איברי ליליא אלא לשינתא. אמר רבי שמעון בן לקיש: לא איברי סיהרא אלא לגירסא. אמרי ליה לרבי זירא: מחדדן שמעתך. אמר להו: דיממי נינהו [עירובין סה א].

34. כבר ביארנו שלא למזכרת אנו חוגגים את המועדים, אלא חוזרים אנו בהם לתוכנם המקורי – לאותה קדושת הזמן שנשפעת גם עכשיו כבעת ההיא. אמר מו"ר זצ"ל (הרב צבי הירש ברוידא זצ"ל מקלם) כי לא הזמן עובר על האדם, אלא האדם נוסע בתוך הזמן. למשל: בשבת הראשונה כאילו נקבעה 'תחנה' ששמה שבת, ובכל שבוע ושבוע מגיע האדם לאותה 'תחנה' עצמה – ממש אותה השפעת קדושה עצמה של שבת בראשית. וכן במועדים: בכל שנה ושנה חוזר האדם ומגיע אל 'תחנת' גאולת מצרים, אשר בזמן ההוא אפשר להשיג השפעת הגילוי של חירות – זמן חירותנו ממש [מכתב מאליהו, חלק ב, דף כא].

unit that comes back and has a rhythm that we deal with in our human existence. Therefore, dates have significance and have meaning. They are a repetition, a rhythm. And therefore, there are particular dates that can be sanctified, that can be given a particular sanctity.

Which of course, is going to mean that when we deal with it substantially, there are particular dates, particular recurrences in the unit called a year, in which the relationship to G-d has a different character than it does at other times, in consonance with our understanding of sanctification as we've described, dealt and discussed it.

There are particular days, that in that day which is a sanctified day, our whole relationship to G-d opens up to a different level. And we can make use of it of course. And the more we understand, the more we are aware of what it signifies, the deeper and greater the use that we can make of that day, and the greater the sanctification we can achieve through that day.³⁵ In that, He has told you that the times are going to have different characteristics. This is the meaning of "and He called it..."³⁶ He's going to allow it to function differently. And so daytime hours have their functions, night time hours have their functions. We have, then, the concept of a unit of time in an hour as well.

For us, in discussing the holidays, the concept of day and year are the relevant ones because holidays deal with days and years. All holidays repeat themselves annually. And of course, **שבת** recurs every seven days. **שבת** is a function of a week unit. All the other holidays are a function of a year unit.

There is the **שמיטה**, a seven-year unit. There is the **יובל**. There are others. Which again, are dependent on the fact of units. Otherwise, you couldn't have the **שנת השמיטה** with its significance, and the **יובל**, the jubilee year, with its significance. You have the sabbatical year, you have the jubilee year. These are units of measurement of time as well.

The unit that the **שבת** measures is the week. And the week is a unit. It is a particular relationship that we have. And on a Sunday you open up that kind of relationship again, which is indicated by the fact that each day has its song. Each day has the **שיר של יום**. The **שיר של יום** is a description of the opportunities that each of the days of the week opens up in our relating to G-d. That's the only meaning that a **שיר של יום** possesses. The **שיר של יום**, the song of the day, was sung in the Temple by the Levites, the singing Levites, accompanied by the playing Levites, who performed

"...If you understand what *Pesach* does, it makes it that much more full. "*Chaviv Ha'adam she'nivra b'tzelem*" [Avos: 3 14]. He is a *tzelem Elokim*. He acts as a *tzelem Elokim*. It's a fact of existence that he is a *tzelem Elokim*. But, "*Chiba yeseira noda'as lo...*," it was made known to him. If you are aware of it, you use the *tzelem Elokim* far more deeply. "*Chavivin Yisrael she'nikra banim l'Makom*" [Avos: 3 14]. It's a fact that he's a *ben l'Makom*. A *Yid, rachmana l'tzlan, nebach*, who isn't aware that he's a *ben l'Makom* is also a *ben l'Makom*. But, obviously, if he is aware of it, he uses it differently and he carries it out..., the development is much deeper, quicker and surer. The same is true with a *Yom Tov*. The same is true with a *Shabbos*. *Shabbos* is a *metzius* of *emuna*. A Jew who keeps *Shabbos* becomes more *shaleim* in his *emuna*. If he is aware that *Shabbos* is a *meid* on the *Ribono shel olum* as existing and as the *borei* and the maintainer, the more he is aware, the deeper the *Shabbos* has an effect on him. The greater the depth of *emuna* that he derives from it...In *ruchnios*, the more you are aware, the deeper the effect, the stronger the effect for reaching the influence..." [Excerpt from the Rosh HaYeshiva's *drashah* recorded as '*HashPa'as Shabbos U'mo'adim Al Ha'adam*'].

³⁶. ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד [בראשית א ה].

this in the **מקדש**. It is part and parcel of the worship. And it determines and categorizes the particular worship of each day.³⁷

Therefore, there is no justification for the name Sunday for every first day of the week. The Jewish names of the week are really first day, second day, third day, fourth day, fifth day, sixth day, *Shabbos*, **יום ראשון**, **שני**, **שלישי**, **רביעי**, **חמישי**, **ששי**, **שבת**. We don't have in Hebrew, and we ought not to have, I don't understand why we've accepted, English is English of course, but Yiddish? Why did Yiddish accept the designation *Zuntik*, *Muntig*, *Dinstik*? It should've accepted *Ersht-tug*, *Tzvey-tug*. The only one that is correct is *Mitvakh*, middle of the week, which is a correct designation. The others are incorrect. I've never understood that. Why do we do that? Why do we give false names to days, which lose the reality of what the day is in the actual lifecycle of a human being? Because of course, the Bible tells us it has a meaning in the actual life cycle of a human being.³⁸

And we will see, if we come to it, its relationship to the **שבת**, both preceding and following the **שבת**. For instance, sixth day and one day have something in common. Namely, they both are adjacent, so to speak, to the **שבת** in the week, one immediately following, one immediately preceding. Nevertheless, one is sixth and one is one and that's going to be a difference, but each has a characteristic which we express in the **שיר של יום**.

So, that week is a real unit. An hour is a unit. A day is a unit. And a year is a unit, which has a reality in terms of Man's relationship to G-d.

So, while Einstein may be perfectly correct in defining time as a measure of change on the material level, on the material/spiritual level time is an existence that recurs and that has a reality which affects how Man functions, lives, and deals with himself, his fellow man, the universe that he inhabits, and of course, with G-d. So these are realities.

You have to understand that these realities are not only over here.

For instance, we all believe and most likely correctly, you can't say more than most likely, because it is by definition, impossible to prove, but most likely correctly, that it is the earth that goes around the sun, rather than the sun that goes around the earth. You must understand that there is no way to prove it. We believe, and again, most likely correctly, that day and night is not the sun traveling around the earth, but the earth revolving around itself.

You believe that. I think every one of us in this room believes that, believes it firmly, believes it actually. But obviously, none of you do! None of us believe it. We all believe it, but none of us

37. השיר שהיו הלויים אומרים במקדש, ביום הראשון היו אומרים (תהלים כד) לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. בשני היו אומרים (שם מח) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלקינו הר קדשו. בשלישי היו אומרים (שם פב) אלקים נצב בעדת אל בקרב אלקים ישפט. ברביעי היו אומרים (שם צד) א-ל נקמות ה' א-ל נקמות הופיע [וגו']. בחמישי היו אומרים (שם פא) הרנינו לאלקים עונו, הריעו לאלקי יעקב. בששי היו אומרים (שם צג) ה' מלך גאות לבש וגו'. בשבת היו אומרים (שם צב) מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שכלו שבת מנוחה לחיי העולמים [משנה תמיד ז ד]. רבי יהודה אומר משום ר"ע בראשון מה היו אומרים (תהלים כד, א) לה' הארץ ומלואה על שם שקנה והקנה ושליט בעולמו בשני מה היו אומרים (תהלים מח, ב) גדול ה' ומהולל מאד על שם שחילק מעשיו ומלך עליהן בשלישי היו אומרים (תהלים פב, א) אלקים נצב בעדת א-ל על שם שגילה ארץ בחכמתו והכין תבל לעדתו ברביעי היו אומרים (תהלים צד, א) א-ל נקמות ה' על שם שברא חמה ולבנה ועתיד ליפרע מעובדיהן בחמישי היו אומרים (תהלים פא, ב) הרנינו לאלקים עונו על שם שברא עופות ודגים לשבח לשמו בששי היו אומרים (תהלים צג, א) ה' מלך גאות לבש על שם שגמר מלאכתו ומלך עליהן בשביעי היו אומרים (תהלים צב, א) מזמור שיר ליום השבת ליום שכולו שבת [ראש השנה לא א].

38. זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך [שמות כ ח-ט]. זכור את יום השבת וגו'. פירוש שיזכרהו מיום א', ולזה הקדים המאוחר כי מן הראוי היה להקדים לומר ששת ימים וגו' ואחר כך יאמר זכור, אלא נתכונן לומר שהזכירה תהיה מיום ראשון על דרך אומרים ז"ל (מכילתא) שכל יום יאמר היום יום א' בשבת וכו' פירוש ובה יקדשו ולא יטעה בו [אור החיים שם].

believe it. And I'll prove it to you in the most simple way, where you have to admit to me that you don't believe it at all.

You didn't say the "earth rose," you said the "sun rose" this morning, didn't you? You expect the sun to set this evening, don't you? What are you talking about? The sun doesn't rise. The sun doesn't set.

The answer is the sun does rise, the sun does set! Both are expressed in terms of our relating to it. You can intellectually deal with an earth that is revolving but you deal in fact with a sun that goes around the earth. That's what you really deal with. You can't tell me this isn't real. It is the reality of human existence. The human being deals with a sun that rises and a sun that sets, with a moon that rises and with a moon that sets. Over there, it's real too, because it is the moon that is going around the earth. But the fact is, that it is the way we live with it, regardless of some abstract reality.

So, if you're talking astronomy, you're going to talk about the earth revolving. If you're talking living human life, you're talking the sun going around. You can't say that's wrong. It's true and it's real and it's right. It is the fact of human existence. It's not just psychological. It is the pervasive reality of our being. You have to understand that. It's not just a way of talking. It's the way we live it, and therefore it has an actual reality in terms of human existence regardless of the abstract reality, which by the way probably has no meaning at all. Whether it's really the sun moving or really the earth moving is meaningless. It's just that it's so much more convenient when you're dealing astronomically to deal with a revolving earth than with a revolving sun. You need complex computers to deal with the heavenly motions in terms of the earth being the center. And you can do it so eloquently and simply if you just make the formulas in terms of a moving earth that it would be silly to talk astronomically of an earth that is standing still and everything else moving around it. It just would be too foolish for words. But what does it mean in reality? In reality it has no meaning. It's that the relationships are relationships of the earth standing still and all the rest going around it. It has no meaning when you talk real. Because you can't prove anything. This is real just as much as that is real. There is no reality if we accept there is no absolute motion. But, of course, if you're going to make calculations, it would be absurd to make your calculations on Ptolemy's astronomy, when it's so much more accurate, elegant and simple to deal with a Copernican universe.

But you have to understand that in terms of human existence the earth as the center has a reality. And it isn't a joke. It makes a whole difference in our perception of ourselves and in our perceptions of our relationships to the universe. It isn't just a convenience, it is a deeply important reality to us, that we see the earth as a center. It delineates certain approaches, psychological realities in our beings. You see this is not a joke. It is not just a superficial statement, it is very, very meaningful in terms of the way we live and how we live, the way we perceive and what we perceive.

So this is a very meaningful thing when you say that you really believe that it's an earth standing still. You do really believe it even though intellectually you conceive the other type of motion. Therefore, it is an actual reality to say that time has for us an existence, even though on a material level we are prepared to accept Einstein's definition of time as a measure of change and nothing more. So we would not find them to be antithetically contradictory. Each is true within the area that it functions.

And as we see this is true not only there, it's true in our daily existence. Things have different functions depending on the area in which they are taking place. Like the example that I gave, whether the earth is moving or the sun is moving. They both have realities to them depending on which aspect you're going to deal with.

It is this aspect of time that enables us to speak meaningfully of **קדושת הזמן**, of time being sanctified. We will have to leave for tomorrow³⁹ the affect that this has on the **שבת** and what the sanctification of time signifies to us as human beings and as Jews.

**כי אני ה' אלקיכם והתקדשתם והייתם
קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשותיכם בכל
השרץ הרמש על הארץ [ויקרא יא מד].**

Please consider sponsoring a local distribution of this publication in your area.
Comments on content, requests for subscriptions or any other inquiries are welcome

Email: moshew789@gmail.com Phone: (908) 910-3090

Distributed from Lakewood N.J.

Presumably, the Rosh HaYeshiva is referring to 'The Essence of Shabbos,' which is part of this series. .39